

BREED SPECIFIC INSTRUCTIONS (BSI)

Rörande överdrifter hos rashundar

Fastställda av NKU 2023. Gäller från 2024.

Förord till tredje upplagan av BSI

Den första upplagan av NKU BSI-dokumentet utkom i mars 2014, den andra i mars 2018. Det beslöts att dokumentet bör revideras var tredje år.

Denna nya upplaga baseras på resultat från domarenkäter, veterinär expertis, dialoger med rasklubbar och domarrapporter från utställningar. Ofta förekommande konstruktionsfel, som inte är kopplade till överdrift i rasstandarden är därför inte medtagna.

En ras har strukits från listan – chinese crested dog, och två raser har lagts till – continental bulldog och cane corso.

Texten i denna upplaga är mycket koncentrerad och förutsätter att man söker ytterligare kunskap på NKU:s, eller de nationella kennelklubbarnas, hemsidor. Där finns den senaste informationen om vad överdrifter av rasspecifika drag och möjlig missledande tolkning av en rasstandard kan leda till. Där finns lättillgängliga texter men också mer vetenskaplig information.

Teckningar har lagts till för att underlätta att hitta den exteriöra del eller den ras man letar efter.

Vi vill tacka alla exteriördomare, ras- och specialklubbar för era bidrag till den tredje upplagan av NKU BSI-dokumentet och hoppas på ert fortsatta engagemang. Friska rashundar utan överdrifter är en förutsättning för hundrasers hållbarhet och för våra hundutställningars framtid – och för den framtida existensen av flera av våra raser i många länder.

November 2023

Arbetsgruppen för NKU BSI

På uppdrag av Nordisk Kennel Union

Index

Inledning	3
Generellt för alla hundar	5
Andning, nos och näsborrar	6
Ögon	7
Bett och tänder	7
Hud och päls	8
Hull	8
Rörelser	9
Mentalitet	9
Rastyper	9
FCI GRUPP 1 Vall-, boskaps- och herdehundar	10
FCI GRUPP 2 Schnauzer och pinscher, molosser och bergshundar samt sennenhundar	11
FCI GRUPP 3 Terrier	15
FCI GRUPP 4 Taxar	16
FCI GRUPP 5 Spetsar och raser av urhundstyp	17
FCI GRUPP 6 Drivande hundar samt sök- och spårhundar	18
FCI GRUPP 7 Stående fågelhundar	19
FCI GRUPP 8 Stötande hundar, apportörerande hundar och vattenhundar	20
FCI GRUPP 9 Sällskapshundar	21
FCI GRUPP 10 Vinthundar	25

Breed Specific Instructions (BSI)

gällande överdrifter hos rashundar

De nordiska kennelklubbarna ska, inom alla led i organisationen, bedriva och premiera en långsiktig avel där exteriöra faktorer alltid ska främja en god hälsa och därigenom säkerställa att våra rashundar har en utveckling som är hållbar över tid.

Vad är BSI?

Breed Specific Instructions, BSI, identifierar riskområden med målet att förebygga möjliga framtida problem.

- BSI är i första hand ett komplement till rasens standard
- BSI är inte en lista över avvikelser och fel.
- BSI är inte heller en anvisning hur observerade fel ska knytas till bestämda kvalitetspriser, utom när dessa nämns i rasens standard som diskvalificerande fel.

BSI ger rekommendationer att observera de rasspecifika riskområdena och notera problem såväl som sundhet samt att fylla i domarrapporten efter bedömning.

Inledning

Detta dokument är en omfattande översikt av de problem som rör exteriöra och mentala överdrifter hos rashundar. Kunskap kring detta är av grundläggande betydelse för alla exteriördomare och uppfödare och gäller alla raser. Domare ombeds att sätta sig in i hela dokumentet och speciellt uppmärksamma texten som angår den ras hen ska döma, samt inledningen till den aktuella rasgruppen.

Tillämpning

Det är viktigt att komma ihåg att alla hundar ska vara sunda och ha god hälsa.

- En hund som är sund men saknar fullgod rastyp kan INTE bedömas vara en utmärkt representant för sin ras.

BSI observationer och kvalitetspris

De avvikelser domaren observerar inom de rasspecifika riskområdena ska påverka kvalitetsprissättningen och konkurrensbedömningen i relation till grad och allvar i avvikelserna, på samma sätt som andra fel.

- I den skrivna kritiken ska domaren kommentera de förhållanden som påpekas i BSI och hur dessa påverkar prissättningen för varje hund. Det är speciellt viktigt att domaren framhåller när hunden uppvisar sundhet i det rasspecifika riskområdet.

Domarens rapport

En väsentlig del av värdet med BSI är domarens rapport om observationer i de rasspecifika riskområdena på en särskild blankett, en för varje ras. Rapporterna är nödvändiga för uppföljningen av de listade raserna och för en kontinuerlig uppdatering av BSI-dokumentet. Rapporterna delges också respektive ras- och specialklubb för information och för att möjliggöra samsyn mellan domare och rasexperter.

Bakgrund till BSI

NKU BSI är resultatet av en omfattande inventering genom samarbete mellan utställningsdomare, ras/specialklubbar, veterinärer och försäkringsstatistiska hälsodata.

Dessa inventeringar utgör grunden för urvalet av raser som bedömts vara i riskzonen för överdrifter av rastypiska särdrag och för de specifika anvisningarna för varje enskild ras.

Utvecklingen av dokumentet är i huvudsak baserad på nordiska erfarenheter. Den första upplagan av det svenska BSI trädde i kraft 2009 och började användas vid alla läns-kennelklubbars utställningar och BSI är sedan dess en del av rutinerna även vid specialklubbstställningarna.

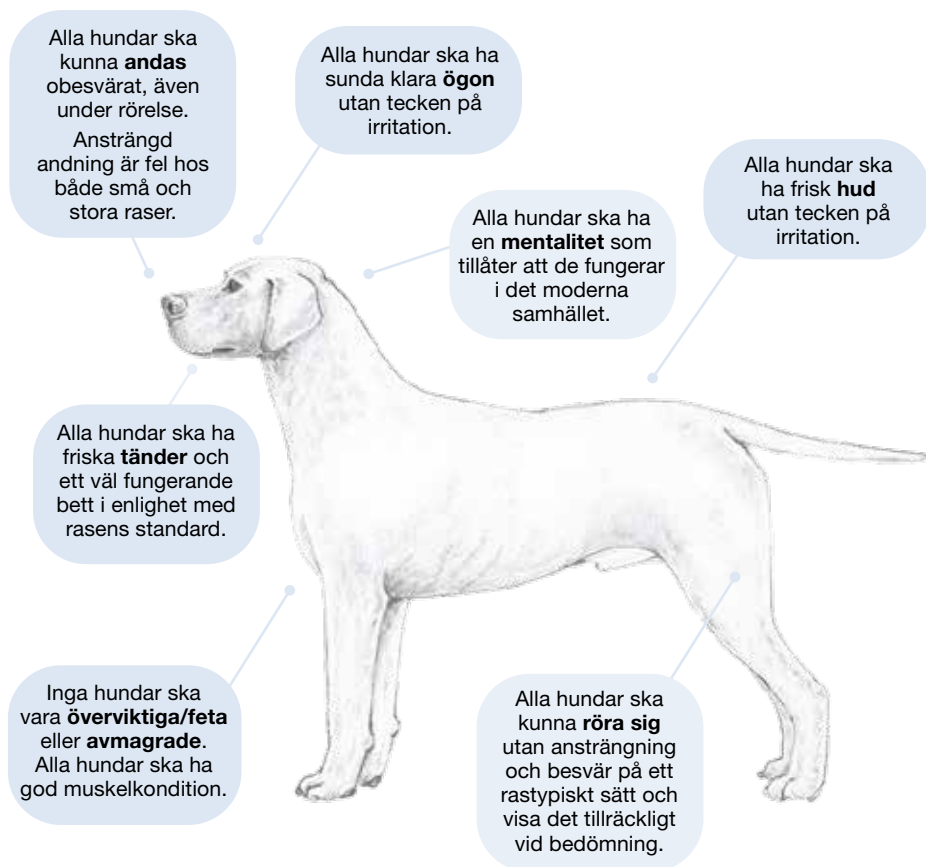
Det nuvarande BSI-dokumentet är i överensstämmelse med FCI Basic Statement for Show Judges, Dogs fit for their original function, som godkändes av FCIs styrelse i Helsingfors i oktober 2013 och diskuterades vidare på FCI Show and Judges Commission's möte i Paris i februari 2014.

Generellt gäller för alla hundar

Alla domare ska göra en värdering avseende hälsa och sundhet för varje hund oavsett ras – inte bara raser listade i BSI-dokumentet. Observationerna – negativa såväl som positiva (!) – ska noteras i den individuella kritiken.

Rapportblanketten för BSI-observationer kan användas även för andra raser, om domaren vill uppmärksamma en ras som inte är med på listan.

Illustrationerna på sidorna 5-8 är avsedda att visa specifika exteriöra delar, inte specifika raser.

Andning, nos och näsborrar

Alla hundar ska kunna andas obesvärat även i rörelse. Ansträngd andning är fel hos både små och stora raser.

Andningsbedömningen ska alltid inkludera observationer av eventuella besvär både under

och efter rörelsebedömningen, som alltid ska ske i rastypisk hastighet och omfattning.

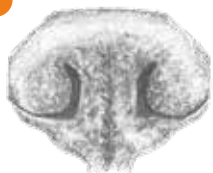
Öppna näsborrar,
normalt utformade näsborrar som tillåter tillräckligt med luft att passera.

Lindrigt knipna näsborrar,
är acceptabelt om hunden inte i övrigt visar tecken på andningsbesvär.

Måttligt knipna näsborrar,
är inte acceptabelt. Särskilt inte om hunden också andas genom munnen eller visar andra tecken på andningsbesvär.

Kraftigt knipna näsborrar,
är aldrig acceptabelt och måste fördömas.

Hundens förmåga att andas normalt i utställningsringen ska tas med i bedömningen både vid kvalitetsprissättning och i konkurrensbedömning. Andningen ska bedömas även i rörelse.

Andningsbesvär

Normal andning utan missljud

Hunden andas normalt utan tecken på besvärad andning.

Lindriga andningsbesvär

Lindriga/temporära tecken på besvärad andning som dock inte orsakar hunden svårigheter. Dessa bör dock beaktas vid konkurrensbedömning.

Måttliga andningsbesvär

Måttliga tecken på andningsbesvär samt anatomiska förhållanden som kan påverka andningsförmågan. Detta ska påverka prissättningen.

Kraftiga andningsbesvär

Tydliga tecken på andningsbesvär som kan motivera diskvalificering. De ses redan då hunden står stilla och inte är påverkad av yttre faktorer.

Ögon

Alla hundar ska ha sunda, klara ögon utan tecken på irritation.

De ögonproblem som utställningsdomaren ska ta hänsyn till är vanligen relaterade till ögats adnexa (vävnaderna som omger ögat). Uppmärksamhet ska också fästas vid ögon som är djupt liggande och/eller ögon som är mindre än normalt såväl som alltför framträdande ögon.

Anatomiska förhållanden som kan leda till ökad risk för ögonproblem är riskområden som ska påverka kvalitetsprissättningen och i konkurrensbedömningen i förhållande till deras omfattning.

Förhållanden som kan ge ökad risk för ögonproblem:

- Skallens utformning
- Ögats placering i ögonhålan
- Ögonöppningens storlek och form
- Rynkor i ansiktet eller tunga öron
- Överdriven mängd lös hud

Tecken på besvär, irritation eller smärta relaterat till ögat eller adnexa är:

- Ymnigt tårflöde, ansamling av sekret och brunaktig missfärgning under ögat.
- Våta ögonkanter.
- Röd bindhinna.
- Upprepade knipningar och blinkningar.
- Hornhinnan saknar glans, är pigmenterad eller grumlig.

Normalt öga

För lös ögonkant

Cherry eye

Alltför framträdande öga

Bett och tänder

Alla hundar ska ha friska, rena tänder och välfungerande bett i enlighet med rasens standard. Felplacerade tänder kan skada gommen. Käkarna ska kunna slutas normalt.

Felplacerad hörntand

"Tight lip"

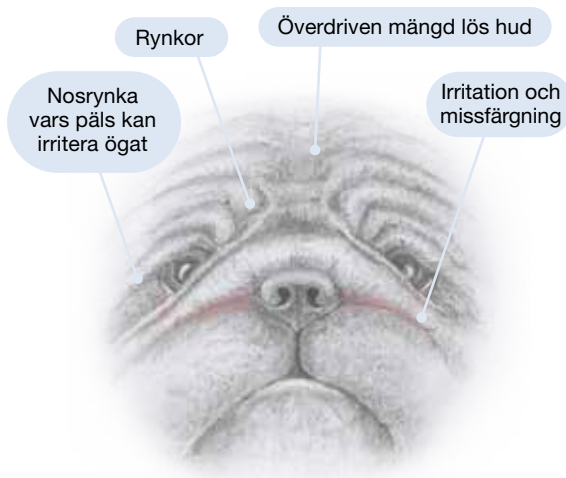
Tandköttet ska inte visa tecken på irritation, skada eller vara övervuxet. Sådana avvikelser kan vara tecken på ohälsa och ska hanteras därefter.

Hud och päls

Alla hundar ska ha frisk hud utan tecken på irritation.

Omfånget och presentationen av pälsen ska följa standardens krav och inte vara så omfångsrik att den påverkar hundens välbefinnande och möjlighet att röra sig fritt och sunt

även i vardagen. Den ska inte heller ha nakna områden om standarden föreskriver päls över hela kroppen

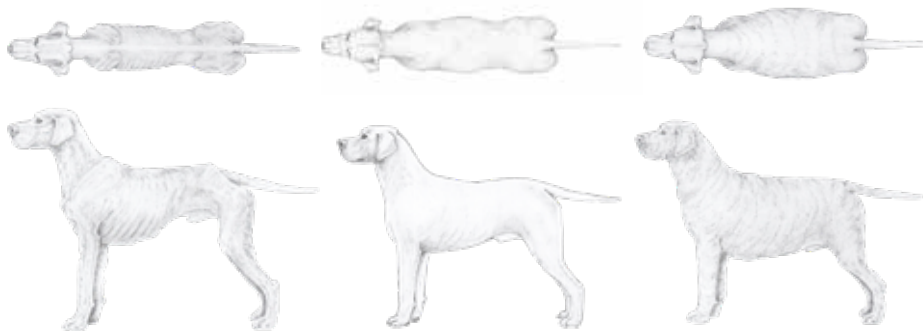

Riskområden att vara uppmärksam på:

- Irritation och missfärgning
- Alltför stor mängd hud i allmänhet som dels bildar rynkor runt ögonen och/eller alltför stora ögonlock som kan orsaka att ögonlocket viker sig inåt eller utåt.
- Läppfickor.
- Rynkor.
- Nosrynka.
- Lång päls får aldrig påverka rörelser negativt eller hindra utvecklingen av god muskelkondition

Hull

Inga hundar ska vara feta/överviktiga eller avmagrade. Alla hundar ska vara i god muskelkondition.

Undervikt

- Revben, ländkotor och höftben lätt synliga.
- Inget uppenbart kroppshull.
- Tydlig förlust av muskelmassa.

Normalvikt

- Tydlig midja uppifrån sett.

Övervikt

- Fettdepåer över bröstkorg och rygg.
- Ingen synlig midja eller uppdragen buklinje.

Rörelser

Alla hundar ska kunna röra sig utan ansträngning eller besvär på ett rastypiskt sätt och visa det i tillräcklig omfattning vid bedömning.

Mentalitet

Alla hundar ska ha en mentalitet som tillåter att de fungerar i det moderna samhället. Rastypiskt uppträdande ska noteras och respekteras men får inte förhindra socialt beteende och tillgänglighet. Okontrollerat aggressivt beteende liksom överdriven rädsla eller skygghet är aldrig acceptabelt.

Rastyper

I flera raser är de specifika typ- och rasdragen en följd av genetiska mutationer som ger specifika anatomiska drag. Dessa kan inte anses vara anatomiska normalvarianter för hunden.

Det är av yttersta vikt att domare och uppfödare i ambitionen att bevara rastyp samtidigt främjar hundar med bästa möjliga kombination av rastyp och sund exteriör.

Brakycéfala/kortskalliga raser

De kortskalliga raserna utgör en grupp där de typiska särdragen finns i varierande grad i skalle, nos, käkar, ögon, bröstorg och hud. Överdrifter av den brakycéfala typen kan leda till allvarliga hälsoproblem hos dessa raser. Särskilt, men inte enbart, rörande andning och reglering av kroppstemperatur.

Dvärghundraser

När dvärgväxten är extrem leder det till en allmän brist på vitalitet, allmän svaghet och dålig skelett- och muskulutveckling. Överdrifter av dvärgväxt kan ge upphov till allvarliga hälsoproblem.

Kondrodysplastiska raser (oproportionerlig tillväxtrubning)

Om de kondrodysplastiska dragen överdrivs leder det till allvarliga deformationer av skelettet och oförmåga till sunda rörelser. Otillräckligt markavstånd på grund av uttalad lågbenthet är en konsekvens av överdrift i rastyp och hindrar arbetsfunktionerna.

Molossoida raser

Detta är mycket stora hundar med stor kroppsvolym och hudmängd. De måste ha en sund konstruktion med stark muskulatur och adekvat hudkostym för att fungera väl och kunna bära upp de specifika rasdrag som standarden föreskriver. De molossoida särdragen får aldrig överdrivas så att de får groteska dimensioner.

Kondrodysplasi

I vissa rasstandarder beskrivs raser som "kondrodystrofiska".

Detta syftar på en tidigare betydelse av ordet som användes före den genetiska bakgrunden var känd.

Idag är den korrekta formuleringen kondrodysplastisk.

FCI GRUPP 1

Vall-, boskaps- och herdehundar

Collie, korthårig och långhårig Ceskoslovenský vlciaċ

Saarlooswolfhond Tysk schäferhund, -långhårig, -normalhårig

Om raserna i grupp 1

Gruppen omfattar flera arbetande hundraser, för vilka sundhet och vitalitet i beteende och rörelseförmåga är särskilt viktig. Rörelser ska därför bedömas med stor omsorg om kapacitet, sundhet och rastyp. I gruppen finns såväl molossoida som kondrodysplastiska

raser. Här finns även raser som har problem med överdriven skygghet och otillgänglighet. Kraftig rädsla eller skygghet är aldrig önskvärd. Vid okontrollerat aggressivt beteende eller tydligt flyktbeteende ska hunden tilldelas disqualifiedied.

Illustrationerna visar rasens utseende, inte nödvändigtvis utmärkt rastyp.

Text inom citationstecken är citat från rasstandarderna.

Collie, korthårig och långhårig

I rasen förekommer riskområden som:

1. Käkar och tänder: Smal underkäke kan ge felställda hörntänder som biter upp i gommen. "Underkäken skall vara stark och väl markerad".

2. Ögon: Alltför små, djupt liggande ögon. "Ögonen skall vara medelstora (aldrig riktigt små) något snedställda och mandelformade".

3. Uppförande/karaktär (mentalitet): Ängslighet och otillgänglighet.

Uppmärksamma korrekt underkäke, bett, tänder och ögon liksom mentalitet. Standarden lyder: "vänlig till sinnelaget utan spår av nervositet eller aggressivitet."

Czechoslovakian Wolfdog (Ceskoslovenský Vlciaċ)

I rasen förekommer riskområden som:

1. Uppförande/karaktär (mentalitet): Aggressivitet, ängslighet och otillgänglighet.

"Temperamentsfull, mycket aktiv, ha god uthållighet och vara lättlärd med snabba reaktioner. Rasen skall vara orädd och modig. Den skall vara miss-tänksam men visa mycket stor lojalitet gentemot sin ägare."

Rastypisk mentalitet ska noteras och respekteras, så länge social anpassning och tillgänglighet inte äventyras.

Saarlooswolfhond

I rasen förekommer riskområden som:

1. Uppförande/karaktär (mentalitet): Aggressivitet, ängslighet och otillgänglighet.

"Gentemot sin ägare är den tillgiven och mycket pålitlig. Mot främlingar kan rasen vara reserverad och den söker normalt inte kontakt. Det reserverade och varglike sättet att hantera okända situationer är typiskt för rasen."

Tysk Schäferhund normalhårig och långhårig

I rasen förekommer riskområden som:

- 1. Bakställ:** Övervinklat och kohasigt bakställ med instabilitet i hasen.
- 2. Överlinje:** Välvd och avfallande i länd och kors.

Presentationsöverdrifter (extrem uppställning) förekommer och omöjliggör bedömning av standardens krav att *"Bakbenen skall vara lätt bakåttällda och sedda bakifrån parallella"*. Rörelserna ska granskas inte bara i trav utan även i skritt.

FCI GRUPP 2

Schnauzer och pinscher, molosser och bergshundar samt sennenhundar

Boxer
Bullmastiff
Cane corso
Continental bulldogg
Dogue de bordeaux
Engelsk bulldogg

Grand danois
Mastiff
Mastino napoletano
Sankt bernhardshund: - korthårig - långhårig
Shar pei

Om raserna i grupp 2

Gruppen omfattar flera brakycefala raser, mastiffer samt bergshundar. Det är av yttersta vikt att de inte har groteska dimensioner eller är överviktiga. De ska ha en sund kroppsbyggnad så att de kan bära upp den rastypiskt tunga kroppen och huvudet i enlighet med standardens krav. De måste kunna röra sig utan synbar ansträngning eller besvär. Tung andning liksom alltför tunga huvuden som bärs för lågt är felaktigt i både små och stora raser.

Trånga fronter, fransysk benställning och veka mellanhänder liksom kohasighet, alltför knappa vinklar eller övervinklat bakställ är inte normal tillstånd hos några raser. Detta är särskilt viktigt när det gäller de tunga raserna i denna grupp.

Mastiffer och några av de molossoida raserna har riklig och löst liggande hud som dock aldrig får överdrivas. Överdriven mängd hud kan orsaka inflammation i hudveck, ögon- eller läppproblem. Huden ska vara frisk och utan tecken på irritation.

Illustrationerna visar rasens utseende, inte nödvändigtvis utmärkt rastyp.

Text inom citationstecken är citat från rasstandarden.

Boxer – brakycefal och molossoid

I rasen förekommer riskområden som:

- 1. Andning:** Ansträngd, ljudlig andning på grund av alltför kort nosrygg, knipna näsborrar, kort grov hals och/ eller trånga andningsvägar.
- 2. Hud:** Irriterad och missfärgad hud.

Standarden föreskriver att *"Nosryggens längd skall förhålla sig till skallens"*

längd som 1:2” och nosen får alltså inte vara överdrivet kort. Tandstatus ska vara god och standardenlig. Uppmärksamma andningen, korrekta proportioner i huvud och hals, korrekt bett och sund hud.

Bullmastiff – brakycefal och molossoid

I rasen förekommer riskområden som:

1. Ansikte: Överdriven mängd ansiktshud kan leda till ögon- och ögonkantsproblem.

2. Hudproblem

3. Bakställ: Bristande bakkensvinklar kan ge upphov till knäproblem.

4. Överlinje: Överbyggdhet och mycket branta kors kan leda till rörelsestörning.

5. Överdriven typ och storlek.

Uppmärksamma särskilt sund andning och att nospartiet inte är kortare än 1/3 av huvudets hela längd. Sunda rörelser samt korrekta bakkensvinklar ska värderas högt liksom sund hud och päls. Extrem typ och storlek ska stå tillbaka för sundhet, balans och korrekt konstruktion.

Cane corso – molossoid

I rasen förekommer riskområden som:

1. Bakställ: Alltför knapp vinkling och has som kotar över.

2. Huvud och ögon: Alltför kort nosparti, knipna näsborrar och lösa ögonkanter.

3. Mentalitet: Ängslighet vid hantering.

Uppmärksamma en atletisk hund med effektiva rörelser och sund andning. *”Medelstor till stor, robust och kraftig hund men ändå med en viss elegans. Den skall ha kraftfull och torr muskulatur”.*

Continental bulldog - brakycefal och molossoid

I rasen förekommer riskområden som:

1. Andning: Ansträngd, ljudlig andning på grund av alltför kort nosparti, knipna näsborrar, och/ eller trånga andningsvägar.

2. Ögon: Felaktig utformning av övre och nedre ögonlock.

Uppmärksamma sund konstruktion och sunda ögon utan spår av irritation. *”Andningsljud i rörelse eller vid vila samt entropion / ektropion är diskvalificerande fel”.*

Dogue de bordeaux – brakycefal och molossoid

I rasen förekommer riskområden som:

1. Generell anatomisk konstruktion: Överdrifter av standardens anvisningar gällande framställ, bakkensvinklar och bakhöghet kan ge upphov till kraftlösa och släpande rörelser.

2. Lösa ögonkanter

3. Andning: Ansträngd, ljudlig andning, ofta med munnen konstant öppen, på grund av alltför kort nosrygg, knipna näsborrar och/ eller trånga andningsvägar.

Uppmärksamma funktionell anatomi, sunda rörelser, ögon och andning.

Engelsk bulldogg – brakycefal och molossoid

Rasens extrema konstruktion med förkortad skalle och nosparti, underutvecklad nosrygg och överdriven mängd hud leder till hälsoproblem vid överdrifter.

I rasen förekommer riskområden som:

1. Andning: Ansträngd, ljudlig andning på grund av kort nosrygg, knipna näsborrar och/ eller trånga luftvägar. *"Hundar som visar andningssvårigheter är absolut inte önskvärt". "Knipna näsborrar och tungt överhängande nosrynka är oacceptabelt och skall fördömas kraftigt".*

2. Överdrifter av typ och konstruktion och otillräcklig vinkling i fram- och bakställ kan leda till rörelsestörningar vilket inte motsvarar standardens krav: *"Sunda rörelser är av största vikt".*

3. Ansikte och ögon: Alltför kort nosrygg, alltför riklig ansiktshud och lösa ögonkanter kan ge upphov till skador och inflammationer i ögonen. Överhängande nosrynka kan ge upphov till inflammation.

4. Svans: Orörlig svans tätt intill anus kan försvåra för hunden att ha avföring. Hudveck i svansregionen kan ge upphov till inflammationer. Det är av yttersta vikt att svansen är rörlig inom standardens ram.

Standarden betonar uttryckligen vikten av fri andning.

Värdera särskilt hundar med fri andning, rastypiska och sunda rörelser samt god hud- och ögonstatus.

Grand danois – molossoid

I rasen förekommer riskområden som:

1. Överdrift av molossoid typ.

2. Front och bakställ: Överkotade handlovar och svaga bakställ.

3. Lösa ögonkanter.

4. Tassar: Trampdynor med ofullständig markkontakt.

5. Uppförande/karaktär (mentalitet): Ängslighet och otillgänglighet.

Uppmärksamma tillgänglighet, korrekt front och bakställ, korrekta tassor och sunda ögon.

Mastiff – molossoid

I rasen förekommer riskområden som:

1. Bakställ: Överbyggdhet, mycket brant kors och för raka bakbensvinklar kan leda till osunda besvärade rörelser.

2. Lösa ögonkanter.

3. Andning: Ansträngd, ljudlig andning, ofta med konstant öppen mun, på grund av kort nosparti, knipna näsborrar och/eller trånga luftvägar

4. Hud: Irritation och missfärgningar.

Uppmärksamma en stark, kraftfull och sund konstruktion som kan bära upp rasens kraftiga kropp och grova benstomme. Det massiva, tunga huvudet ska bäras på ett rastypiskt sätt. Rörelserna ska vara sunda och obesvärade.

Mastino napoletano – molossoid

Rasens kroppsbyggnad ska *"vara stor, tung och massivt byggd med en omfångsrik kropp"* men inte grotesk. Dess typiska hud som *"skall vara tjock, riklig och löst liggande på hela kroppen"* gör att uttalade överdrifter är förenade med hälsorisker.

I rasen förekommer riskområden som:

1. Hud: Generellt överdriven mängd hud som på huvudet bildar rynkor runt ögonen och/ eller överdimensionerade ögonlock, vilka kan vara inåt- eller utåtrullade.

2. Läppar: Osunda läppfickor.

3. Generell anatomi: Felaktig benställning och dålig konstruktion kan leda till osunda och besvärade rörelser.

Uppmärksamma sund hud och sunda ögon men också korrekta rörelser. Överdriven hudkostym och inkorrekta rörelser ska inte uppmuntras.

Hundar med de rastypiska kattlika, smidiga, något långsamma rörelserna med påskjut från ett sunt bakstall och god steglängd fram ska värderas högt.

Sankt Bernardshund – molossoid

I rasen förekommer riskområden som:

1. Huvud: Överdimensionerat och för tungt huvud. Överdriven mängd ansiktshud och för lösa läppfickor.

2. Ögonkanter: Lösa och/eller för stora ögonlock eller inåtrullade ögonkanter.

Uppmärksamma korrekt mängd hud och sunda ögon. Tandstatus ska vara sund och standardenlig. Hundarna ska ha korrekta proportioner, kraftfull anatomi och sunda rörelser.

Shar-pei

Rasens speciella hud (mucinos/hyaluronosis), gör att överdrifter kan medföra hälsorisker.

I rasen förekommer riskområden som:

1. Hud: Överdrivet riklig, rynkig hud kan ge upphov till problem med ögon, hud och öron.

2. Ögon: Irritation eller skada på grund av överdriven mängd hud.

3. Käkar/tänder: Kuddigheten i underläppen kan göra att den rullar in över tänderna men *"får aldrig bli så utmärkande att den stör bittets funktion"*. Notera att en konstant hårt inrullad underläpp (så kallad tight lip) är ett diskvalificerande fel i rasstandard. Notera även att följande förhållanden hos shar pei är diskvalificerande fel: *"Hud, rynkor eller hårstrån som stör ögats normala funktion"* och *"Kraftiga hudveck på kroppen och benen (utom på manke och svansrot)"*. Uppmärksamma hundar utan överdriven mängd hud, korrekt underläpp, sunda/klara ögon och sunda öron.

FCI GRUPP 3

Terrier

Bullterrier/Miniatyrbullterrier Norwichterrier

Staffordshire bullterrier Yorkshireterrier

Om raserna i grupp 3

Gruppen innefattar en del kondrodysplastiska raser. Några av raserna kan ha hudproblem, några kan ha bettproblem och några kan uppvisa tendenser till överdrifter i rastyp. Hårlösa fläckar och tunn päls förekommer

på ett par av raserna. Några raser i denna grupp är dvärghundsraser (tex yorkshireterrier), därför är inledningstexten till grupp 9 delvis tillämpbar.

Illustrationerna visar rasens utseende, inte nödvändigtvis utmärkt rastyp.

Text inom citationstecken är citat från rasstandarderna.

Bullterrier/ Miniatyrbullterrier

I rasen förekommer riskområden som:

- 1. Käkar och tänder:** Trång underkäke med hörntänder som går upp i gomtaket.
- 2. Hud:** Irriterad hud, tunn och glanslös päls.
- 3. Ögon:** Alltför små ögonöppningar.

Den unika huvudtypen förklarar tendensen till felaktigt bett.

Uppmärksamhet ska framförallt ägnas åt att huvudets korrekta typ är kombinerad med en kraftig underkäke.

Norwichterrier

I rasen förekommer riskområden som:

- I rasen förekommer riskområden som är förknippade med tendens till dvärgväxt, liksom onormala förhållanden i svalg/hals som kan orsaka ansträngd och ljudlig andning.
- 1. Andningsproblem.** Ansträngd, ljudlig andning med uttalade snarkningsljud.
 - 2. Rörelser:** Överdrivet kort hals och extremt kort kropp som påverkar rörelserna negativt.

Uppmärksamma korrekt huvudtyp och kropp, men också sunda, fria rörelser och sund andning.

Staffordshire bullterrier

I rasen förekommer riskområden som:

- 1. Bett:** Felställda nedre hörntänder som går upp i gomtaket.
- 2. Hud och päls:** Tunn päls och/eller irriterade hudpartier.
- 3. Andningsproblem:** Ansträngd, ljudlig andning med uttalade snarkningsljud, ofta med konstant öppen mun, på grund av alltför kort nosrygg, knipna näsborrar och/eller trånga luftvägar.

Uppmärksamma korrekt bitt, korrekt noslängd, normal andning och frisk hud.

Yorkshireterrier

I rasen förekommer riskområden som:

- 1. Tänder och käkar:** Dålig käk- och tandstatus.
- 2. Överdriven dvärgväxt:** Standarden anger följande: "Vikt upp till 3,2 kg", "Huvudet skall vara tämligen litet med plan skalle", "Skallen får inte vara för framträdande eller rund" och "Ögonen får inte vara framträdande".
- 3. Päls:** Den långa pälsen får aldrig hindra rörelserna eller utveckling av god muskelkondition.

Uppmärksamma sund andning och muskelkondition. Friska tänder samt korrekt nos- och käkparti är viktigt.

FCI GRUPP 4

Taxar

Om raserna i grupp 4

Denna grupp består av en ras med nio varianter av kondrodysplastisk typ. Trots att ingen av varianterna är upptagen i BSI-listan är det viktigt i alla kortbenta raser att uppmärksamma dålig frontkonstruktion och

asymmetri, liksom otillräcklig markfrigång som påverkar hundens arbetsfunktion. Se även informationen om kondrodysplastiska raser.

Illustrationerna visar rasens utseende, inte nödvändigtvis utmärkt rastyp.

FCI GRUPP 5

Spetsar och raser av urhundstyp

Chow chow

Pomeranian (Tysk spets/ Zwergspitz)

Om raserna i grupp 5

Gruppen innehåller en stor variation i storlek men en förhållandevis mycket enhetlig grundtyp som i sig inte bör inbjuda till exteriöra överdrifter. Vissa rastypiska karaktäristika

har likväl skapat problem i några av raserna. I flera raser förekommer felaktig päls med avsaknad av täckhår och för mycket underull eller bestående valppäls.

Illustrationerna visar rasens utseende, inte nödvändigtvis utmärkt rastyp.

Text inom citationstecken är citat från rasstandarden.

Chow Chow

Överdrifter avseende mängden hud samt bakställets utformning kan innebära hälsorisker.

I rasen förekommer riskområden som:

- 1. Andning:** Ansträngd, ljudlig andning, ofta med öppen mun, på grund av trånga luftvägar
- 2. Bakställe:** Den knappa vinklingen i knä- och hasled är förutsättning för de rastypiska rörelserna, men utgör också ett viktigt riskområde. Knä- och hasleder som kotar över är anatomiskt inkorrekt och inte acceptabelt.
- 3. Ansikte:** Överdriven mängd hud som bäddar in ögonen. Små ögonöppningar. Ögonen ska vara "mörka, ovala, av medelstorlek och sunda". Uppmärksamma obesvårad andning, sunda ögon som inte visar tecken på irritation. Rastypiska men ändå sunda rörelser ska värderas högt.

Pomeranian (tysk spets / zwergspitz)

Då rasen är en dvärghund är introduktionstexten till grupp 9 relevant angående överdrifter av dvärgväxt.

I rasen förekommer riskområden som:

- 1. Päls:** Överdriven mängd underull kombinerat med felaktigt eller bristande täckhår gör att den korrekta dubbla pälsens elasticitet saknas. "*Lång, rak utstående ytterpäls och kort, tjock, bomullslik underull*". En felaktig päls kan ses som ett tecken på utveckling av hårlöshet. Korrekt pälskvalitet är således viktigt.

Uppmärksamma korrekt storlek, nosparti, käkar och tänder så väl som sunda rörelser och korrekt päls

FCI GRUPP 6

Drivande hundar samt sök- och spårhundar

Basset hound

Blodhund

Om raserna i grupp 6

I gruppen ingår arbetande jakthundar med stora krav på sund konstruktion. Basset-raserna är kondrodysplastiska, vilket kan ge osund frontkonstruktion t ex att trampdynorna inte har fullständig markkontakt. Ett särskilt riskområde är bröstkorgen, vilken kan vara deformerad med defekta revben

och alltför kort bröstben. Hos de lågbenta raserna bör man särskilt uppmärksamma dålig konstruktion och asymmetri i fronten liksom otillräckligt markavstånd som inverkar på arbetsfunktionen.

Illustrationerna visar rasens utseende, inte nödvändigtvis utmärkt rastyp.

Text inom citationstecken är citat från rasstandarden.

Basset hound – kondrodysplastisk

Överdrifter av rasens typ samt enskilda rasdetaljer kan medföra hälsorisker.

I rasen förekommer riskområden som:

- 1. Hud:** Osund och/eller överdriven mängd lös hud kan medföra inflammation i hudveck. *"Huden skall vara mjuk och elastisk utan någon överdrift"*.
- 2. Front och bakstäl:** Bristfällig konstruktion och otillräckligt markavstånd till följd av alltför korta ben kan orsaka felaktiga rörelser och inverka på rasens funktionsduglighet.
- 3. Ögonkanter:** För lösa, för stora och/eller inåtrullade ögonkanter.
- 4. Öron:** Överdriven öronlängd.

Uppmärksamma typiska proportioner, sunda ögon, öron och hud. Tunga öron och hud kan framkalla problem med ögonkanterna.

Av än större vikt är korrekta rörelser. *"Rörelserna skall vara mjuka och kraftfulla med god räckvidd framåt och bakben med gott påskjut. Has och knäleder får aldrig vara stela under rörelse, inte heller får tår släpa i marken". "Det är viktigt att komma ihåg att det här är en arbetande hund som måste vara skapt för sitt ändamål och därför skall vara stark, aktiv och ha förmåga till stor uthållighet i markerna"*.

Blodhund

I rasen förekommer riskområdet:

- 1. Hud och ögon:** Alltför riklig hudkostym och otillräckligt strama ögonkanter som kan vara utåt- eller inåtrullade kan orsaka problem.

FCI GRUPP 7

Stående fågelhundar

Bracco italiano

Spinone

Om raserna i grupp 7

Gruppen består av jakthundar vars funktionsduglighet ställer stora krav på sund konstruktion. De får inte vara lymfatiska, tunga eller överpälsade men inte heller för eleganta med överdrivet djupa och/eller flata

bröstkorgar. I gruppen ingår några raser med överdrivet stor mängd hud.

Illustrationerna visar rasens utseende, inte nödvändigtvis utmärkt rastyp.

Text inom citationstecken är citat från rasstandarden.

Bracco Italiano

I rasen förekommer riskområdet:

1. Hud och ögonkanter: Överdriven mängd lös hud på huvudet som kan orsaka osunda läppfickor och/eller ögonkantsproblem.

Spinone

I rasen förekommer riskområdet:

1. Hud och ögonkanter: Överdriven mängd lös hud på huvudet som kan orsaka osunda läppfickor och/eller ögonkantsproblem.

FCI GRUPP 8

Stötande hundar, apportering hundar och vattenhundar

Amerikansk cocker spaniel

Clumber spaniel

Om raserna i grupp 8

I gruppen ingår arbetande jakthundar varför uthållighet och rörelser är särskilt viktiga liksom god muskelkondition. Skillnaden mellan massa och fetma ska uppmärksammas.

Några av spanielraserna i gruppen har

problem med ögon och öron på grund av för riklig hud respektive för tunga och pälsrika öronlappar.

Illustrationerna visar rasens utseende, inte nödvändigtvis utmärkt rastyp.

Text inom citationstecken är citat från rasstandarden.

Amerikansk cocker spaniel

I rasen förekommer riskområden som huvudsakligen kan hänföras till tendenser till brakycefali.

- 1. Huvud:** Alltför kort nosparti. Kort, rundad skalle samt bettproblem.
- 2. Ögon:** Alltför framträdande ögon i grunda ögonhålor. Ymnigt tårflöde. Otillräckligt strama ögonkanter liksom osunda läppfickor.
- 3. Päls:** Överdriven pälsmängd och felaktig pälskvalitet.

Uppmärksamma hundar med korrekta proportioner i nosparti och huvud, sunda ögon, normalt tårflöde och korrekt bett. Korrekt längd i bröstorg och bröstben samt korrekt päls ska värderas högt. Pälsen ska vara *”av en kvalité som gör den lättskött”* och framhåller rasens *”utseende och funktion som måttligt pälsad jakthund”*.

Clumber spaniel

Detta är en rörlig arbetande hund som ska vara i god kondition utan övervikt och utan överdrifter i huvudet och skallens utformning.

I rasen förekommer riskområden som:

- 1. Huvud:** Överdrivet tunga huvuden med mycket löst skinn och otillräckligt strama ögonkanter kan leda till problem.
- 2. Överdriven storlek och substans.** Uppmärksamma hundar med kraftfulla, sunda, typiska rörelser och korrekt substans, storlek och huvud.

FCI GRUPP 9

Sällskapshundar

Bostonterrier
Cavalier king charles spaniel
Chihuahua
Fransk bulldogg
Griffon belge, Griffon bruxellois
och Petit brabançon

Japanese chin
King charles spaniel
Mops
Pekingese
Shih tzu

Om raserna i grupp 9

De flesta raserna i grupp nio är dvärghundar. Några är extremt byggda med förkortad skal-le och underutvecklat nosparti, brakycefali. Några av raserna är också kondrodysplastiska. Ytterligare överdrift av de i standarderna beskrivna särdragen och dvärgväxten är förenat med allvarliga hälsorisker.

Det brakycefala huvudet är en del av rastypen för bostonterrier, fransk bulldogg, griffoner, japanese chin, king charles spaniel, mops, pekingese och shih tzu. Detta kan medföra ökad risk för andningsproblem och svårighet att reglera kroppstemperaturen. Trånga andningsvägar med besvärad andning och knipna näsborrar är allvarliga problem, vilka måste noteras.

Flera av raserna har allt för framträdande ögon i grunda ögonhålor vilket disponerar för ögonskador. Öppen fontanell är en anomal och ett diskvalificerande fel i alla raser.

Skev underkäke och/eller lam tunga, är

diskvalificerande fel i alla raser.

Ett avvikande rörelsemönster hos några raser med frenetiskt kliande och tecken på omotiverad smärta då hunden går i koppel kan vara tecken på en allvarlig neurologisk störning, syringomyeli.

Kraftlösa, släpande rörelser kan ses hos dvärghundraser som en följd av otillräcklig motion vilket ger dålig muskelkondition.

Några av raserna har en stor mängd päls, som i vissa fall har resulterat i inkorrekt, ulliga och ymniga pälsar, så tunga att det påverkar rörelser och hundens allmänna livskvalité.

Eftersom dessa raser huvudsakligen är sällskapshundar är rastypiskt, socialt temperament utan omotiverad rädsla samt förmåga att interagera med sin ägare av stor betydelse.

Illustrationerna visar rasens utseende, inte nödvändigtvis utmärkt rastyp.

Text inom citationstecken är citat från rasstandarderna.

Bostonterrier – brakycefal och liten molossoid

I rasen förekommer riskområden som är relaterade till att det är en brakycefal dvärghundras.

1. Andning: Ansträngd, ljudlig andning på grund av för kort nosrygg, knipna näsborrar och/eller trånga andningsvägar, otillräckligt utrymme i svalg och luftvägar och/eller bröstorg.

2. Generell anatomi: Alltför kort kropp med krum överlinje, alltför kort svans och för kort och platt nosparti. Tungt och grovt huvud.

3. Ögon: Utstående ögon och grunda ögonhålor.

4. Underutvecklad svans: Avsaknad av svanskotor som varken kan ses eller kännas är ett diskvalificerande fel.

Uppmärksamma sund andning, korrekt huvud och skullform samt att hunden har korrekta proportioner.

Cavalier king charles spaniel

I rasen förekommer riskområden som är relaterade till tendens till brakycefali

- 1. Huvud:** Alltför kort nosparti, överdrivet stop, såväl som väldigt kort och rundad skalle (som kan leda till allvarliga neurologiska störningar).
- 2. Andning:** Ansträngd ljudlig andning på grund av för kort nosrygg, och/eller trånga andningsvägar.
- 3. Ögon:** Alltför framträdande ögon ökar risken för skador. Ymnigt tårflöde.
- 4. Rörelser:** Ett avvikande rörelsemönster med frenetiskt kliande och tecken på omotiverad smärta då hunden går i koppel kan vara tecken på allvarlig neurologisk störning.

Standardens ordalydelse varnar tydligt för utveckling mot brakycefalitendens.

"Huvud, skullparti: Hjässan skall vara nästan flat mellan öronen. Stopet skall vara grunt". En längre skullform är önskvärt. Nospartiet ska harmonisera med längden på skallen. Ögon: "Ögonen skall vara stora, mörka och runda utan att vara framträdande. De skall sitta långt isär."

Chihuahua

I rasen förekommer riskområden som alla är relaterade till överdriven dvärgväxt.

- 1. Käkar och bett:** Alltför kort nosparti, felaktig bett och tandstatus samt käkfel.
- 2. Ögon:** Alltför framträdande ögon ökar risken för ögonskador. Ymnigt tårflöde.
- 3. Öppen fontanel:** Innan 2010 ett rastypiskt särdrag. En liten grop som spår efter att fontaneln slutit sig är inte ett diskvalificerande fel. Särskild uppmärksamhet ska fästas vid skallens form och korrekt temperament. *"kvick, alert, livlig och mycket modig."* *"Ögonen skall vara stora, rundade, mycket uttrycksfulla, helt mörka och inte utstående."*

Fransk bulldogg – brakycefal och liten molossoid

Rasens speciella konstruktion, bland annat med förkortad skalle och alltför kort nosrygg så väl som underutvecklad svans, gör att överdrifter medför hälsorisker.

I rasen förekommer riskområden som:

- 1. Andning:** Ansträngd ljudlig andning på grund av för kort nosrygg, knipna näsborrar och/eller trånga andningsvägar, otillräckligt utrymme i svalg och luftvägar och/eller bröstorg.
- 2. Ansikte och ögon:** För kort nosparti och utstående ögon, vilket ökar risken för ögonskador.
- 3. Proportioner och konstruktion:** Alltför korta proportioner i nacke och rygg så väl som otillräckliga vinklar i fram- och bakställ kan ge kraftlösa släpande rörelser.

4. Underutvecklad svans: Avsaknad av svans som varken kan ses eller kännas är ett diskvalificerande fel.

Uppmärksamma sund andning, korrekt nosrygg, ögon, svans och rörelser.

Rasstandarden efterfrågar en *”aktiv”* hund som är *”liten men kraftigt byggd i förhållande till sin storlek”*, *”kort, kompakt och undersätsig med samlade proportioner”* men den franska bulldoggen får aldrig bli överdrivet kort i nacke och rygg. Rörelserna ska vara fria och aktiva.

Griffon belge, griffon bruxellois och petit brabançon – brakycefal

I rasen förekommer riskområden som:

1. Huvud: Ett litet huvud med alltför kort nosparti ökar risken för ögonskador och neurologiska störningar.

2. Andning: Ansträngd ljudlig andning på grund av otillräckligt utrymme i svalg, bröstkorg och/eller knipna näsborrar.

Särskild uppmärksamhet ska fästas på andning, nos och sunda ögon.

Japanese chin – brakycefal

I rasen förekommer riskområden som:

1. Andning: Ansträngd ljudlig andning på grund av för liten och smal skalle, vilket begränsar utrymmet i de övre luftvägarna, knipta näsborrar och alltför kort bröstkorg.

2. Ögon: Utstående ögon i grunda ögonhålor ökar risken för ögonskador.

Uppmärksamma sund andning och korrekt form av huvud/skalle och bröstkorg.

King charles spaniel – brakycefal

I rasen förekommer riskområden som:

1. Generell anatomi: Bristande generell konstruktion med underutvecklad kölformad bröstkorg och fransk frambensställning

2. Nos: Alltför kort nosparti.

3. Ögon: Utstående ögon ökar risken för ögonskador.

4. Rörelser: Ett avvikande rörelsemönster med frenetiskt kliande och/eller tecken på omotiverad smärta när hunden går i koppel kan varsla om allvarlig neurologisk störning.

Särskild uppmärksamhet ska fästas vid sund andning och generell anatomi.

Mops – brakycefal och liten molossoid

I rasen förekommer riskområden som:

1. Andning: Ansträngd ljudlig andning. Knipna näsborrar, ögon placerade för brett isär i samband med en alltför kort skalle, en kort och öppen bröstkorg med korta revben och bröstben som inte ger tillräcklig volym i bröstet och fetma/övervikt, allt bidrar till andningsproblem.

2. Ansikte: Alltför kort nosparti och överdriven mängd lös hud. En nosrynka får inte störa ögats och nosens funktion.

3. Ögon: Utstående, stora ögon ökar risken för ögonskador. Alltför grovt och/eller långt hår på nosrynkan kan skada ögonen.

Uppmärksamma sund andning, hud och ögon, korrekt avstånd mellan ögonen, korrekt form på bröstkorgen, och korrekt storlek och vikt.

Pekingese – brakycefal och kondrodysplastisk

Rasens speciella konstruktion med kort skalle, mycket kort nosrygg och över- och underkäke kan leda till hälsoproblem om dessa överdrivs.

I rasen förekommer riskområden som är relaterade till brakycefali, dvärgväxt och kondrodysplasi.

- 1. Ögon:** Utstående ögon ökar risken för ögonskador.
- 2. Andningsproblem:** Ansträngd ljudlig andning på grund av för kort nosrygg, knipna näsborrar, och/eller trånga andningsvägar.
- 3. Nosrynka:** Överhängande nosrynka, oavsett storlek, kan blockera näsborrarna, orsaka hudinflammation och skada ögonen.
- 4. Päls:** Alltför ymnig och/eller ullig päls som besvärar hunden. *"Pälsens längd och omfång skall varken hindra hundens rörelseförmåga eller dölja kroppsformen. Överdriven pälsmängd måste fördömas kraftigt"*.

"Alla tecken på andningssvårigheter oavsett orsak eller oförmåga att röra sig sunt är oacceptabelt och skall fördömas kraftigt." Andning ska bedömas med hundarna i rörelse.

Otypiska/osunda rörelser ska inte förväxlas med: *"De typiska rörelserna skall vara typiskt långsamma med värdigt rullande frambensrörelser". "oförmåga att röra sig sunt är oacceptabelt och skall fördömas kraftigt"*.

Shih tzu – brakycefal och kondrodysplastisk

I rasen förekommer riskområden som:

- 1. Andning:** Ansträngd ljudlig andning orsakad av brakycefali och ett alltför litet huvud (vilket ger för litet utrymme för de övre luftvägarna) för kort nos och/eller knipna näsborrar.
- 2. Ögon:** Alltför framträdande ögon.
- 3. Käkar och tänder:** Smal underkäke.

Uppmärksamma sund andning och korrekta huvudproportioner, ögon, käkar och tänder.

FCI GRUPP 10

Vinthundar

Azawakh

Om raserna i grupp 10

Rasgruppen kännetecknas av en enhetlig funktionstyp. Bettproblem finns hos några av raserna liksom dålig behåring. I gruppen finns vissa afro-asiatiska raser med exotisk

mentalitet (högdragen och avvisande) som ej får bli till överdriven otillgänglighet.

Illustrationerna visar rasens utseende, inte nödvändigtvis utmärkt rastyp.

Text inom citationstecken är citat från rasstandarderna.

Azawakh

I rasen förekommer riskområdet:

1. Uppförande/karaktär (mentalitet): Ängslighet och otillgänglighet.

www.nordic-kennel-union.com

Illustrationer sida 5-8: Cindy Pettersson.

Illustrationer sida 10-25: The Royal Kennel Club, UK.

DANSK KENNEL KLUB
HUNDARÆKTARFÉLAG ÍSLANDS
NORSK KENNEL KLUB
SUOMEN KENNELLIITTO
SVENSKA KENNELKLUBBEN

www.nordic-kennel-union.com